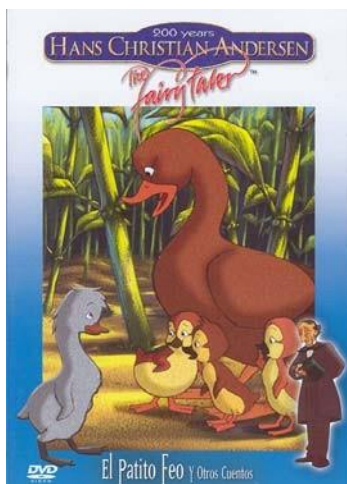

L'aneguet lleig

Fitxa tècnica i artística

**200 Years
HANS CRHISTIAN ANDERSEN
The FAIRYTALES**

Edició commemorativa de l'any Andersen

**Egmont Imagination & A.Film A/S
Magna films en cooperació amb DRTV I super RTL
Adaptació de Gareth Williams**

Durada 20' aprox.

Les guies de pel·lícules que s'ofereixen des del GrupIREF tenen el mateix objectiu que el projecte Filosofia 3/18, és a dir, procurar que els nens i joves pensin per si mateixos de forma acurada i reflexiva. Per això no són gaire convencionals. Poques vegades hi ha referències a directors, actors o tècniques filmiques ni corrents cinematogràfiques.

Com si es tractés d'una lectura, demanem als espectadors una actitud activa i desperta abans, mentre i després de veure la pel·lícula. Les nostres guies busquen propiciar tant la mirada a la pantalla com a un mateix.

Aquest aprenentatge es fa a les aules de forma cooperativa, és a dir, formant una comunitat de recerca, un espai on es tracten les qüestions que planteja la pel·lícula de forma dialogada -ni debats ni discussions-, tot donant molta importància a l'exercici del pensament crític i reflexiu.

L'apartat Temes que es poden tractar no ha de ser tractada com un llibre de text, cal usar tots els mecanismes que són habituals a les aules de Filosofia 3/18: fer pissarra si s'escau, posar en marxa el diàleg i si convé llençar alguna pregunta, com un repte per avançar en el coneixement i en l'exercici d'actituds dialogants.

Quan creiem que el treball amb la pel·lícula ja es pot tancar, plantejarem una avaluació per tal que l'alumnat es faci conscient de què ha après, dels sentiments que li ha generat i del coneixement que li ha aportat.

Llicència de Creative Commons
Guia L'aneguet lleig. Autora: Irene de Puig Olivé. Està subjecta a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons.

Pel professorat

Explicar un conte és convidar els infants a entrar en un món de fantasia ple de sentit. Per això fóra bo que es preparés una certa escenografia, una ambientació prèvia perquè la recepció fos profitosa: unes condicions visuals i auditives bones per a tots els nens i nenes, pantalla gran, fer silenci i crear expectatives.

Abans de veure la pel·lícula explicar als infants com la veurem: si tota d'una vegada, si anirem aturant-nos per endevinar què passarà, etc. Si després de veure-la a trossets, la veurem tota sencera, etc.

EL SENTIT DEL CONTE

A més de ser un conte per a petits, *l'aneguet lleig* és un conte per adolescents i una faula per adults. Té tot el potencial emotiu necessari per a fer-lo atractiu, però també la intel·ligència per dir-nos coses sobre els prejudicis, sobre l'autorealització, sobre el sofriment que cal per a trobar-se a si mateix, sobre com són difícils les relacions de convivència, especialment quan tot ens sembla advers. I no tenim capacitat de reaccionar. I ens sentim atrapats. I el món ens cau a sobre literalment. Ens parla de la solitud, el dolor, la pressió de l'entorn, el desencant, dels complexos, de la innocència i també de la paciència, la constància, la resistència i la capacitat d'il·lusionar-nos.

ABANS DE VEURE LA PEL·LÍCULA

1. El títol i la caràtula

El títol

Fer inferències. Aquest exercici es pot fer abans de començar a veure la pel·lícula. Es tracta de respondre a: què es pot inferir de contes o pel·lícules que es diuen...:

-L'aneguet bufó	-El gos furiós
-El cavall elegant	-L'aneguet bonic
-La gallina polida	-L'aneguet diferent
-La cabra valenta	- L'aneguet lleig?

La caràtula

Què hi veiem?

L'aneguet està trist i/o content?

I la mare ànega?

Com ho sabem?

Quins elements del dibuix expressen aquests sentiments?

Quan nosaltres estem tristos o contents quin posat tenim?

Podem saber si una persona està trista o contenta segons el gest o l'expressió?

Quin moment del conte deu ser?

On és l'aneguet?

De quin color són els aneguets?

Per què creus que té aquesta expressió?

Quins aspectes de la caràtula et criden més l'atenció?

Podem dir algunes coses sobre la composició, els colors, els plans, l'entorn que emmarca la caràtula, etc.?

Qui és el senyor que hi ha a baix a la dreta?

Quin moment del conte il·lustra aquesta caràtula?

2. L'ACCIÓ: Espai i temps

Espai

-On passa l'acció? Descriure els llocs interiors o exteriors on passa l'acció
Parlar dels distints escenaris en els quals es troba l'aneguet per poder emmarcar i contextualitzar

Temps

-A quines èpoques de l'any – estiu, tardor, hivern i primavera- passa la pel·lícula? -Com ho sabem?

Estructura

Episodis pels quals passa la història. Posar els episodis per ordre:

1er. Granja. Els naixement dels aneguets

2on.

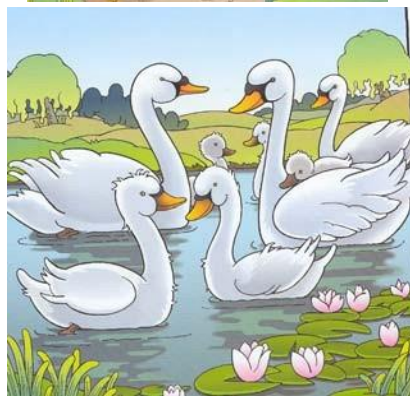
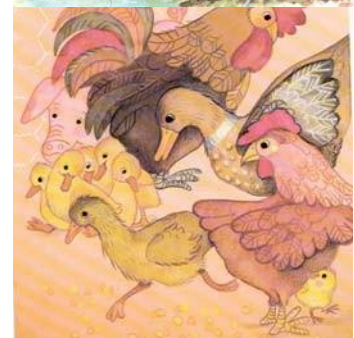
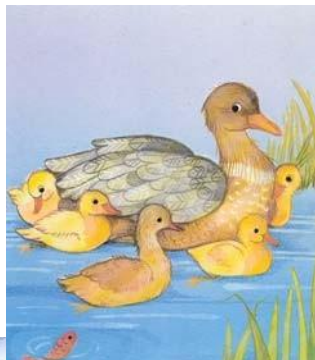
3er.

4art.

5è.

6è.

...

Es pot fer la seqüenciació en sèries de tres en vertical o horitzontal o tots nou a l'hora.

MENTRE VEIEM LA PEL·LÍCULA

◆ Els animals del conte

Mentre anem veient la pel·lícula anem anotant o assenyalant (a partir de fotocòpies de versions il·lustrades) quins són els animals que apareixen: Mare ànega, aneguets, aneguet lleig, gall dindi, gos, gallina, gat, oques, cignes, etc.

◆ Endevinar

- Quan veiem per primera vegada l'Aneguet, fem-ho de manera que els nens i nenes vagin endevinant la seqüència narrativa següent. Es tracta d'anar explicitant les expectatives. Es poden fer algunes pauses dramàtiques, i preguntar:

- .Creus que l'aneguet sortirà de l'ou?
- .Diries que sabrà nedar ?
- .Perquè se'l vol menjar el gat?
- .Es quedarà a casa de la vella?
- .On el portarà el pagès?
- .Com passarà l'hivern?

DESPRÉS DE VEURE LA PEL·LÍCULA

Comprensió

- Com neixen els aneguets?
- Com i quan neix el nostre aneguet?
- Per què li diuen aneguet lleig?
- Com neda l'aneguet?
- Què li diuen a l'aneguet els animals de la granja?
- Com es comporta el gat amb l'aneguet?
- L'aneguet és estimat i acceptat per la seva mare?
- Quins raons tenen els animals de la granja per no acceptar l'aneguet?
- Si l'aneguet en lloc de ser ànec fos ànega, s'hagués pogut quedar a la casa de la vella amb el gat i la gallina ?
- Per què va marxar de casa de la vella?

Els personatges

- Quan està trist l'aneguet ?
- I tu?
- Quan està alegre l'aneguet ?
- I tu?
- Com se sap si està trist o alegre?
- Quina postura fas tu per mostrar que estàs trist o alegre?

ELS TEMES

Diferent

Quan els animals de la granja diuen que és lleig, la mare diu que és “diferent”

- L’aneguet lleig s’assemblava als altres aneguets en....
- L’aneguet lleig era diferent dels altres aneguets en...

- Discutiu aquestes semblances i diferències tot introduint elements d’ètica en el sentit de preguntar:

- Dir que és diferent és dir que és lleig?
- Dir que és diferent vol dir que és més maco?

Bonic i lleig

- Per què creus que tots els animals de la granja li deien “lleig” a l’aneguet ?
- Quines són les característiques que fan que una cosa o animal sigui lletja?
- Els altres aneguets, en canvi, sembla que eren bonics; per què tots pensaven que eren bonics?
- Quines són les característiques que fan que una cosa o un animal sigui bonic?

- Ser diferent vol dir ser “lleig”?

Què saps fer?

Quan l’aneguet va a la casa de la vella, aquesta li pregunta: tu què saps fer?

- La gallina sap posar ous
- El gat sap fer moixaines
- L’aneguet què sap fer?
- Què vol que faci la vella?

Si t’ho preguntaven a tu, digues: què saps fer?

LES HABILITATS DE PENSAMENT

Fer Hipòtesis

- Pensar com s’haurien pogut solucionar alguns dels conflictes que presentem:
- Que l’aneguet s’hagués quedat amb els seus “germans”
- Que no hi hagués caçadors que matessin oques
- Que s’hagués fet amic del gat i la gallina

Els infants poden fer tot tipus d’hipòtesis, però cal fer adonar als estudiants que algunes són més plausibles que les altres, perquè encaixen millor amb la història, sense desmerèixer aquelles que siguin molt imaginatives.

Buscar alternatives

Fer preguntes. Al llarg de l’explicació del conte o en acabar es pot suggerir al grup de pensar què podria fer el protagonista per no haver de passar les penalitats que passa. Per exemple: Si s’hagués quedat a la granja, a la cabana de la vella.

Segons l'alternativa que plantegin seguir encercant altres possibilitats tot explorant el conte. És bonic de veure que hi ha moltes maneres de plantejar l'acció, però a la fi el conte és una tria de totes les possibles.

Anticipar conseqüències

Què hagués passat si.....?

- haguessin tractat bé l'aneguet?
- hagués estat més bufó?
- el pagès no l'hagués tret del glaç?
- no s'hagués convertit en cigne?

Seleccionar possibilitats

En el món dels contes TOT és possible, perquè la imaginació és el regne de la fantasia i està oberta a totes les possibilitats. Però així i tot hi ha coses que no són probables, com, per exemple, que acabin malament, que no guanyi el bo, que el protagonista no sigui guapo, o fort o valent o intel·ligent, que els dolents no acabin castigats, etc. tot i que hi ha excepcions.

➤ Què és possible? Pregunta quines coses serien possibles i quines només probables en aquest conte:

- És possible que l'ou de l'aneguet s'hagués extraviat?
- És probable que l'ou de l'aneguet s'hagués extraviat?
- És possible que en una altra granja l'haguessin acceptat?
- És probable que en una altra granja l'haguessin acceptat?
- És possible que l'aneguet sigui un cigne?
- És probable que l'aneguet sigui un cigne?

Es poden fer primer les preguntes de possible i després les de probable o a l'inrevés. Estimular els estudiants a fer preguntes d'aquest estil sobre els altres contes i anar valorant el que és possible i el que és probable.

Posar exemples i contraexemples

- Pots citar uns quants personatges dels contes que siguin bons i altres que siguin dolents?
- Com ara...
- Saps algun altre conte d'animals
- Saps algun altre conte on hi hagi animals o persones que estiguin tristos o que siguin maltractats?

AL FINAL DEL CONTE

Imaginar: idear, inventar, crear

- Canviar alguns episodis del conte. Per exemple, en comptes de la casa de la vella, fer que arribi a un palau, etc.

- Allargar el final. Una vegada acabat el conte, procurar seguir explicant el que va passar després. Aquest final es pot allargar només un xic o pot ser l'inici de tota una altra història, com en el cas d'una saga. Recordeu que hi ha exemples literaris d'aquesta forma creativa.

. Finals creatius. Triar distints finals pel conte, final divertit, trist, alegre, sorprenent, curiós, original, etc.

Formular conceptes precisos

- Dir el mateix amb altres mots

Quan ja sàpiguen bé el conte, tornar-lo a explicar usant noves paraules que vulguin dir el mateix, usant sinònims, com per exemple: l'aneguet espantós, l'aneguet malcarat, horrorós, disharmònic, sense gràcia, etc.

Comparar i contrastar contes

- Comparar els contes entre ells:

"L'aneguet lleig" és bonic

com.....

"L'aneguet lleig" és llarg com.....

"L'aneguet lleig" acaba com.....

"L'aneguet lleig" és com.....

- Es pot treballar amb: més bonic, més llarg, més divertit, més màgic, etc., fa més por que, fa més riure que, etc. I també amb menys bonic que, menys llarg que, menys divertit que, menys màgic, etc.; fa menys por que, fa menys riure que, etc.

- Comparar amb altres contes:

Aquest exercici permet ampliar el nivell de comparacions amb altres contes que els infants coneguin i els dóna l'oportunitat d'explicitar les semblances i diferències: El conte del l'aneguet lleig es pot comparar amb

Agrupar i classificar

- Pregunta difícil. L'aneguet lleig pertany al grup dels aneguets o al grup dels cignes? Es tracta de fer-los adonar que, de vegades, els grups no són tan clars, o que poden ser confosos. L'aneguet és lleig en tant que aneguet, perquè els aneguets tenen unes característiques peculiars i ell no encaixa amb aquestes característiques, perquè no és un aneguet. Com a pollet de cigne, és com els altres pollets de cigne.

Relacions de causa i efecte

De l'efecte a la causa. Explicar el conte, de primer pot ser repetir un dels coneguts, a través de les causes i els efectes que aquelles produeixen, és a dir, començant a l'inrevés: Així, "L'aneguet lleig" diria: Vet aquí que una vegada hi havia un cigne que....

Interpretar

Després de veure la pel·lícula, fer grups que triïn i que representin l'escena procurant que li donin intencionalitat diferent: que faci por, que faci riure, que sigui molt exagerada, que faci molta pena, etc. Veurem com la mateixa escena pot ésser comunicada de maneres diferents.

Interpretar

- Al lloc d'un altre. Interpretar el conte del punt de vista del personatge principal en primera persona.

- Canviar de lloc i temps. Explicar el conte amb tots els ingredients fonamentals, (personatges, estructura, aventures, etc.) però en un altre marc, relacionant-lo amb un altre ambient i una altra època; per exemple: en una granja moderna, en un món del futur, etc.

Traducció de l'oral a la mímica i a la inversa

- Per grups fer representacions en mímica d'algun episodi del conte i procurar que els altres nens l'endevinin.

Traducció de l'oral al plàstic i a la inversa

- Dramatitzar. Després d'haver explicat un conte amb tot detall una o dues vegades, preparar un escenari amb els tres o quatre elements imprescindibles i fer que el representin per grups (segons els personatges que hi intervinguin). Ningú no pot dir res i entre els actors s'han de mirar per tal de seguir el guió. La mestra pot anar dirigint també amb gestos.

AVALUACIÓ

Establir criteris

- Quines qualitats ens agraden d'un conte:

- que tinguin un bon final
- que tinguin molts personatges
- que hi hagi princeses
- que tingui objectes màgics
- que sigui conegut
- que passin moltes coses

Autoavaluació

- Què he après?
- Perquè m'ha servit haver vist i haver parlat d'aquesta pel·lícula?
- Què és el que més m'ha agradat de la pel·lícula?
- Després de veure la pel·lícula, de les converses que hem tingut, dels exercicis que hem fet, ha canviat alguna cosa en el meu pensament o en els meus sentiments?